

Da bi se brodar oslobodio odgovornosti morao bi dokazati da je šteta prouzročena događajem za koji on nije kriv, što u ovom slučaju nije uspio.

Što se tiče stajališta tužitelja - osiguratelja, sud navodi da su oni doista osigurali robu na temelju kupoprodajnog ugovora, ali kad tuže brodaru nastupaju na mjesto osobe koja od njega ima pravo zahtijevati naknadu štete, u ovom slučaju primatelja, pa se i njihov zahtjev prosudjuje propisima ugovora o prijevozu.

(DMF 1976, str.293)

B.J.

Bilješka.- Problem koji se postavio u gornjoj presudi, naime odnos između brodaru, naručitelja i podnaručitelja, u našem pravu ne postoji. Zakon o ugovorima o iskorištavanju pomorskih brodova izričito kaže da podnaručitelju neposredno odgovara brodar. Ta brodarova odgovornost nije ničim uvjetovana. Pokraj toga taj zakon ne čini razliku između ugovora na vrijeme i na putovanje na način da bi neke klauzule u ugovoru na vrijeme bile dozvoljene, za razliku od ugovora na putovanje u kojemu su zabranjene.

B.J.

TRGOVAČKI SUD, Paris

Presuda od 25.VI 1975.

Sté Maritime nationale (SMN)
c/a Sté Mory et Sté Spliethoff's
Bevrachting Kantoor NV.

Pomorski agent - Ugovor o prijevozu na vrijeme - Odustanak od ugovora zbog zakašnjenja plaćanja vozarine - Naručitelj agent koji svom principalu ne proslijedi brodarovu fakturu za isplatu vozarine nije odgovoran za naknadu štete prouzročene otkazom ugovora zbog zakašnjenja u isplati vozarine, ako je naručitelj iz charter partije mogao saznati u kojoj visini i kada mora platiti vozarinu

Tužitelj je naručitelj prijevoza, a tuženi je njegov agent. U tužbi se navodi da je tužitelj zaključio ugovor o prijevozu na vrijeme s brodarom u kojemu je bila,

medju ostalim, navedena i klauzula da brodar ima pravo otkazati ugovor ukoliko mu vozarina na vrijeme ne bude plaćena. Vozarinu, zaista, na vrijeme nije platio, ali je tome kriv njegov agent. Agent je, naime, primio brodarovu fakturu koju nije pravovremeno proslijedio tužitelju, pa mu je na taj način onemogućio da na vrijeme ispuni svoju ugovornu obvezu. Traži da sud tuženoga obveže da mu nadoknadi štetu koja mu je prouzročena otkazom ugovora sa strane broдача.

Nakon provedene rasprave sud je odbio tužitelja u njegovom tužbenom zahtjevu iz slijedećih bitnih razloga:

Činjenični navodi tužbe su točni. Unatoč tome agent nije kriv za zakašnjelo plaćanje vozarine. Iz sadržaja ugovora, naime, tužitelj je mogao doznati kada mora platiti vozarinu i u kojoj visini. Prema tome, da bi mogao udovoljiti ovoj svojoj obvezi nije mu bila potrebna brodarova faktura, pa ga prema tome njegov agent nije omeo u pravovremenom ispunjenju ugovorne obveze.

(DMF 1976, str.303)

B.J.

Bilješka.- U gornjoj presudi sud zauzima jedno načelno stajalište koje prelazi okvire ugovora o prijevozu stvari morem. Prema stajalištu suda, da bi dužnik izvršio plaćanje na temelju svoje ugovorne obveze nije potrebno da mu suugovarač pošalje fakturu ako su mu inače i bez toga poznati elementi plaćanja. Čini nam se da je ovo stajalište prihvatljivo i za naše pravo.

B.J.